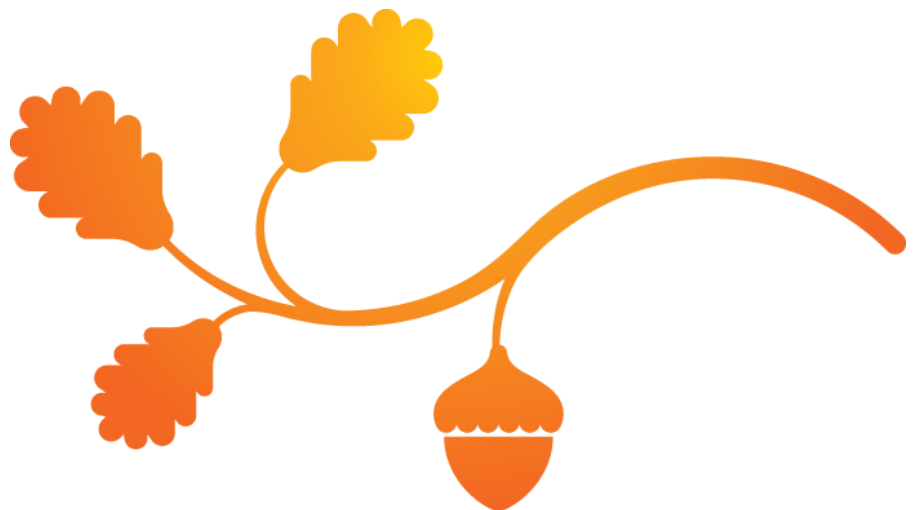

Swedbank Pensionifond K90-99 (Elutsükli strateegia)

PROSPEKT

Kehtib alates 25.01.2019

Oluline info

Käesolev dokument on Swedbank Pensionifond K90-99 (Elutsükli strateegia) (edaspidi Fond) avaliku pakkumise prospekt (edaspidi Prospekt) Eesti Vabariigis kehtiva investeerimisfondide seaduse tähenduses. Prospekt on Fondi avalikuks pakkumiseks koostatud dokument, milles kajastatakse Fondiga seotud teave.

Prospekti lahutamatuks lisaks olevad Fondi tingimused (edaspidi Tingimused) on seadusega sätestatud korras kinnitatud dokument, millega nähakse ette Fondi tegevuse alused ja Fondi osakuomanike (investorite) suhted Fondivalitsejaga. Tingimused avalikustatakse Prospekti osas „Info Fondi kohta“ kirjeldatud viisil ja kohtades. Prospektis esitatud teavet ei tohi käsitleda investeerimisnõustamisena või muu investeerimisteenuse või investeerimiskõrvalteenusena ega kutsena omandada või võõrandada Fondi osakuid. Tutvuge enne investeerimist hoolikalt Prospekti ja Tingimustega, pöörake erilist tähelepanu investeerimisriskidele ning hinnake oma riskitaluvust. Sealjuures soovitame põhjalikumalt selgitust investeerimisega kaasnevate erinevate aspektide kohta küsida professionaalsetelt maksu- ja investeerimisnõustajatelt.

Fondi osakute pakkumine peab alati olema vastavuses Prospekti, Tingimuste ja õigusaktidega. Eksitavaid reklaame või muid Prospekti, Tingimuste ja õigusaktidega vastuolus olevaid lubadusi ei tohi käsitleda Fondivalitseja poolt heakskiidetuna. Fondivalitseja ei garanteeri, et Prospektis esitatud info on õige igal ajahetkel pärast osaku omandamist. Andmed on Prospektis esitatud tiitellehel märgitud seisuga.

Fondi osakuid pakutakse üksnes Eesti residentidele. Fond ei ole registreeritud pakkumiseks välisriigis.

Fondi investoritega seotud info on konfidentsiaalne ning seda avaldatakse vaid juhtudel, mis on ette nähtud õigusaktides. Fondi osakute omandamiseks tehtava tahteavaldusega kinnitab investor, et on tutvunud Swedbanki eeskirjaga „Kliendiandmete töötlemise põhimõtted“ ning annab nõusoleku oma andmete (sh isikuandmete) töötlemiseks vastavalt nimetatud eeskirjale. Eeskiri on kättesaadav veebilehel www.swedbank.ee menüüpunkti „Pangatingimused“ all, Swedbank Eesti teenindussaalides ja Fondivalitseja asukohas.

Lähem info Fondi kohta, asjakohased dokumendid ja muu oluline teave on leitav Fondivalitseja veebilehelt www.swedbank.ee/fondid (edaspidi Veebileht).

Sisukord

ÜLDANDMED	4
EESTI PENSIONISÜSTEEM	5
ELUTSÜKLISTRATEEGIA TUTVUSTUS	6
FONDI VARA INVESTEERIMINE	9
INVESTEERIMISESMÄRGID	9
INVESTEERIMISPOLIITIKA	9
INVESTEERIMISPIIRANGUD JA RISKI HAJUTAMISE REEGLID	10
LÜHIÜLEVADE INVESTEERIMISE JA RISKIÜHTIMISE TEHNIKATEST	11
INVESTEERIMISRISKID	12
PEAMISTE INVESTEERIMISRISKIDE KIRJELDUS	12
FONDI TEGEVUST ENAM PUUDUTAVAD RISKID	14
TÜÜPINVESTORI KIRJELDUS JA FONDI RISKITASE	14
FONDI TULU JA MAKSUSTAMINE	15
FONDI TULU	15
TULUMAKS	15
<i>Fondi tulu maksustamine</i>	15
<i>Investori maksustamine</i>	15
KÄIBEMAKS	15
FONDI OSAKUD	16
FONDI JA OSAKUTE PUHASVÄÄRTUSE MÄÄRAMINE	16
OSAKUTE VÄLJALASKMISHINNA JA TAGASIVÖTMISHINNA MÄÄRAMINE	16
TEHINGUD OSAKUTEGA	17
ÜLDIST	17
OSAKUTE VÄLJALASKMINE	17
<i>Osakute omandamine FIE poolt</i>	18
SISSEMAKSETE ÜMBERSUUNAMINE	18
OSAKUTE VAHETAMINE	18
OSAKUTE TAGASIVÖTMINE	18
<i>Osakute tagasivõtmine pensionilepingu sõlmimisel</i>	19
<i>Fondipension</i>	20
<i>Ühekordne väljamakse Fondist</i>	21
OSAKUTE PÄRIMINE	21
OSAKUTE VÄLJALASKE JA TAGASIVÖTMISE PEATAMINE.....	21
FONDIGA SEOTUD TASUD JA KULUD	23
OMANDATAVATE FONDIDE VALITSEMISTASU PIIRMÄÄR	23
INFO FONDI KOHTA	24
FONDI TINGIMUSTE JA PROSPEKTI MUUTMINE	24
FONDI LÕPETAMINE	25
FONDIVALITSEJA	26
ÜLDANDMED	26
NÕUKOGU	26
JUHATUS.....	26
TEISED FONDIVALITSEJA POOLT VALITSETAVAD FONDID	26
FONDIVALITSEJA ÜLESANNETE EDASIANDMINE	27
FONDIVALITSEJA TASUSTAMISPOLIITIKA	28
DEPOSITOORIUM JA OSAKUTE REGISTER	29
DEPOSITOORIUM	29
OSAKUTE REGISTER	29
LISA 1: FONDI EELMISTE PERIOODIDE TOOTLUS	30

Üldandmed

Fondi andmed	<p>Eesti Vabariigis registreeritud kohustuslik pensionifond Swedbank Pensionifond K90-99 (Elutsükli strateegia), moodustatud 16. septembril 2016.</p> <p>Fond on moodustatud nn passiivse investeerimispoliitikaga elutsükklifondina (generatsioonifondina), mis tähendab, et Fondivalitseja investeerib Fondi vara finantsinstrumentidesse, mis järgivad globaalseid peamiselt arenenud riikide ettevõtete turukapitalisatsioonil põhinevaid aktsiaindekseid ja euros nomineeritud peamiselt investeerimisjärgu reitinguga finantsinstrumentidest koosnevaid võlakirjaindekseid ning Fondivalitseja vähendab aktsiariski kandvate instrumentide osakaalu Fondi varas aja jooksul Fondi sihtinvestori pensioniea lähenedes. Fond on moodustatud tähtajaliselt, s.t Fondi tähtaja saabudes (aastal 2066) Fondi tegevus lõpetatakse.</p> <p>Fondi asukohaks on Fondivalitseja asukoht.</p> <p>Fondi majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.</p>
Fondi osakud	<p>Fondil on ühte liiki nimiväärtuseta osakud (edaspidi Osakud).</p> <p>Osak on nimeline väärtpaber, mis tõendab osakuomaniku õigust proportsionaalsele osale Fondi varadest.</p> <p>Osakutega ei kaubelda ega ole kavas kaubelda reguleeritud väärtpaberiturul.</p> <p>Täiendavat infot vaata Prospekti osast „Fondi osakud“.</p>
Hinnainfo	<p>Osakute puhasväärtus, väljalaskmis- ja tagasivõtmishind avaldatakse Veebilehel igal pangapäeval hiljemalt kell 12.00¹.</p>
Finantsaruanded	<p>Fondi aastaaruanded koostatakse ja avalikustatakse Fondivalitseja asukohas ja Veebilehel hiljemalt neli kuud pärast Fondi majandusaasta lõppu.</p>
Maksustamine	<p>Fondi tulu ei kuulu Eesti Vabariigis maksustamisele. Fondi teenitud tulu reinvesteeritakse. Fondi kasum või kahjum kajastub Fondi Osakute puhasväärtuse muutuses. Investori teenitud tulu maksustamine oleneb konkreetsetest investoriga seotud asjaoludest.</p>
Fondivalitseja	<p>Swedbank Investeerimisfondid AS (edaspidi ka Fondivalitseja), asukoht Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti Vabariik. Täiendavat infot vaata Prospekti osast „Fondivalitseja“.</p>
Depositoorium	<p>Swedbank AS (edaspidi Depositoorium), asukoht: Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti Vabariik. Depositoorium hoiab Fondi vara. Täiendavat infot vaata Prospekti osast „Depositoorium ja Osakute register“.</p>
Registripidaja	<p>AS Pensionikeskus (edaspidi Registripidaja), asukoht: Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti Vabariik, registrikood 14282597. Registripidaja registreerib Osakud ja nendega seotud andmed Osakute registris. Täiendavat infot vaata Prospekti osast „Depositoorium ja Osakute register“.</p>
Järelevalveasutus	<p>Järelevalvet Fondi, Fondivalitseja ja Depositooriumi tegevuse üle teostab Finantsinspektsioon, asukoht: Sakala 4, 15030 Tallinn, Eesti Vabariik.</p>
Audiitor	<p>Fondi audiitor on AS Deloitte Audit Eesti, registrikood 10687819, asukoht: Roosikrantsi 2, 10119 Tallinn, Eesti Vabariik.</p>

¹ Kellaajad on siin ja edaspidi antud Eesti aja järgi.

Eesti pensionisüsteem

Eestis kehtib rahvusvaheliselt tunnustatud kolmesambaline pensionisüsteem. Selline süsteem võimaldab pensionieaks kogutavaid vahendeid hajutada Eesti majanduses ja demograafilises situatsioonis ning rahvusvahelistel finantsturgudel toimuva vahel.

Esimene sammas on riiklik pension, mille tulullikas on sotsiaalmaks. Esimene sammas põhineb põlvkondadevahelisel ümberjagamisel: praegused maksumaksjad katavad praeguste pensionäride pensionid. Seda süsteemi võivad mõjutada demograafilised protsessid, Eesti majanduse areng ja poliitilised otsused.

Teine sammas ehk kohustuslik kogumispension on esimesele sambale toeks, pakkudes pensionieaks lississetulekut. Alates 01.01.1983 sündinutele kohustuslik teine sammas põhineb eelfinantseerimisel: inimene kogub ise raha oma pensioniks. Inimeste eest, kes soovivad seda võimalust kasutada või kellele see on kohustuslik, makstakse kohustusliku pensionifondi kontole makse, mis koosneb tinglikult kahest osast: maksust (4% sotsiaalmaksu arvelt) ja maksest (2% töövõtja brutopalgast). Kohustuslik kogumispension jaotub kaheks etapiks: (1) kogumisfaas, mille vältel tehakse sissemaksid pensionifondi ja toimub laekunud summade investeerimine; (2) väljamaksefaas, mil tehakse väljamaksed kas kindlustusseltsiga sõlmitava pensionilepingu alusel või muul õigusaktidega sätestatud viisil.

Kolmanda samba ehk täiendava kogumispensioni puhul saab inimene valida, kas investeerida vabatahtliku pensionifondi osakutesse või sõlmida elukindlustusseltsiga täiendava kogumispensioni kindlustusleping. Kolmas sammas on täiesti vabatahtlik, kuid sinna tehtud investeeringud on seadusega kehtestatud määrani tulumaksuvabad. Sambal on väga tähtis roll piisava pensioni tagamisel. Soodusmaksumääraga väljamakseid võib inimene hakata saama pärast 55-aastaseks saamist või puuduva töövõime korral.

Eesti pensionisüsteemi kohta saab põhjalikumalt lugeda Pensionikeskuse veebilehelt: www.pensionikeskus.ee.

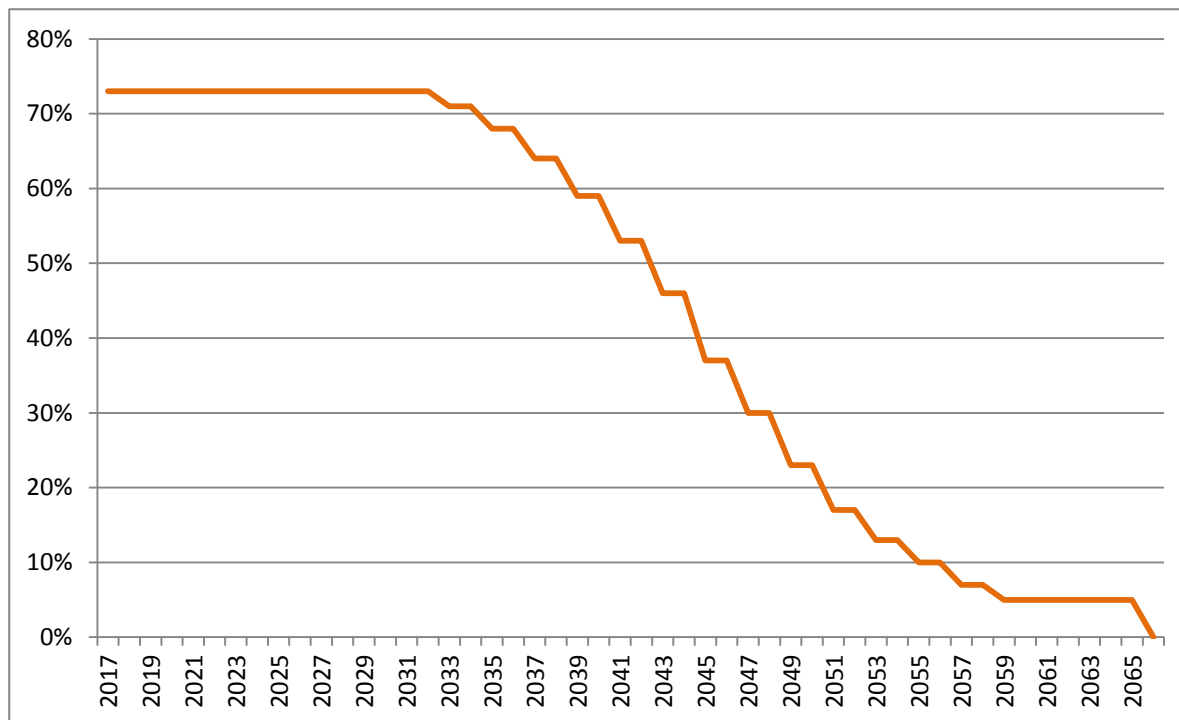
Elutsüklistrateegia tutvustus

Fond on moodustatud nn elutsükelifondina, mis tähendab, et aktsiariskiga investeeringute osakaal Fondis langeb Fondi dokumentatsioonis kindlaksmääratud aja jooksul ning Fond eksisteerib määratud tähtaja jooksul (vastava generatsiooni II pensionisamba kogumisfaasi ajal).

Eesti II pensionisamba kogumisfaas kestab tavapäraselt umbes 20. eluaastast (töötama asumine) kuni umbes 65. eluaastani (pensionile minek). Vanaduspensioni iga on Eestis aastate jooksul pidevalt tõusnud ning see jätkub eeldatavasti ka edaspidi. Kuna Eesti II pensionisamba turupraktikas on senini moodustatud nelja erineva maksimaalse aktsiaosakaaluga II pensionisamba fondi (75%-50%-25%-0%), soovitatakse tavapäraselt nooremas eas raha koguda suurema maksimaalse aktsiaosakaaluga fondis ja vanemas eas väiksema maksimaalse aktsiaosakaaluga fondis ning vahetult enne pensioniiga konservatiivses pensionifondis (0% aktsiariski), et minimeerida enne pensionile minekut kogutud vahendite vähenemise riski finantsturgudel toimuvate ootamatute muutuste tõttu. Seetõttu peaks keskmine investor kogumisfaasi jooksul vahetama oma II pensionisamba fondi vähemalt kolm korda.

Nn elutsükelifondide puhul ei ole fondide vahetamine investori eluea suurenemisega kaasneva riskiprofiili muutuse tõttu vajalik, kuna elutsükelifondi aktsiariskiga investeeringute osakaal langeb ajas kindlaksmääratud ulatuses ning fond on moodustatud tähtjalisena ehk konkreetse generatsiooni II pensionisamba kogumisfaasi ajaks. Elutsükelifondi (*life-cycle fund*, *target date fund*) nimi tulenebki asjaolust, et taoline fond on loodud konkreetse vanusegrupi pensioniks kogumise eesmärki silmas pidades.

Elutsükelifondi investor ei pea terve II pensionisamba kogumisfaasi jooksul kohustusliku kogumispensioni fondi vahetama, kuna tema pensioniinvesteeringute optimaalne riskitase langeb fondivalitseja parima hinnangu järgi määratud antud põlvkonna kliendi kogumisfaasi kestuse põhjal.² Järgnev joonis näitab aktsiariskiga investeeringute osakaalu langust 2017. aastal tegevust alustavas elutsükelifondis.

Joonis: aktsiariskiga investeeringute osakaal (%) elutsükelifondis vastavalt investori vanusele.

² Kui leiavad aset olulised muutused klientide oodatavas kogumisperioodis ja/või keskmises elueas, võib hinnang optimaalsele riskitasemele muutuda.

Seega elutsüklifondi moodustamisel ja investori liitumisel on aktsiarisk selles seaduse järgi maksimaalselt lubatu (75%) lähedal ja hakkab seejärel langema vastavalt II pensionisamba kogumisfaasi (Fondi sihtinvestori investeerimisperioodi) kestusele.

Fond on asutatud elutsüklifondina, mis on mõeldud peamiselt investoritele, kes on sündinud aastatel 1990-1999. Järgnev Tabel 1 näitab Fondi aktsiariskiga investeringute ligikaudset osakaalu praegusel hetkel ja tulevikus.

Tabel 1.

Aktsiarisk	Aasta
73%	2017
73%	2018
73%	2019
73%	2020
73%	2021
73%	2022
73%	2023
73%	2024
73%	2025
73%	2026
73%	2027
73%	2028
73%	2029
73%	2030
73%	2031
73%	2032
71%	2033
71%	2034
68%	2035
68%	2036
64%	2037
64%	2038
59%	2039
59%	2040
53%	2041
53%	2042
46%	2043
46%	2044
37%	2045
37%	2046
30%	2047
30%	2048
23%	2049
23%	2050
17%	2051
17%	2052
13%	2053
13%	2054
10%	2055
10%	2056
7%	2057
7%	2058
5%	2059
5%	2060
5%	2061
5%	2062
5%	2063
5%	2064
5%	2065
0%	2066

Fondi tegevuse alguses on aktsiariskiga investeringute osakaal suurem ning aja jooksul asendub see järjest suurema osakaaluga võlakirjariskiga investeringutega. Tingimustes on antud piirmäär ning erandid, kui palju või millal võib Fondivalitseja Fondi vara investeerides ülalolevas tabelis näidatud aktsiariski tasemetest erineda (vt ka Prospekti peatükk „Investeeringupoliitika“). Aktsia- ja võlakirjariskiga investeringute osakaalude muutus Fondi investeerimisperioodi jooksul on leitud aktsia- ja võlakirjaturgude ajaloolist dünaamikat aluseks võttes. Sellele tuginedes peegeldab Fondi investeringute jaotus Fondi riskitaseme järk-järgulist alanemist ajas, mis on kooskõlas Fondi sihtinvestori järele jäänud investeerimisperioodi pikkusega. Kogumisperioodi alguses on aktsiariskiga investeringute osakaal maksimaalse taseme lähedal. Selle aja jooksul on ka Fondi riskitase suurim ning investor peab arvestama Osaku väärtuse keskmisest suurema

lühiajalise kõikumisega. Aktsiariskiga investeringute osakaal ei alane Fondi tegevusaja jooksul lineaarselt – langus on kõige kiirem kogumisperioodi keskosas ning aktsiariski langus on natuke aeglasem kogumisperioodi lõpuosas (võrreldes keskosaga). See on eelkõige seotud aktsia- ja võlakirjaturgude ajaloolisest negatiivsest omavahelisest liikumisest (korrelatsioonist) – lisaks sellele, et võlakirjainvesteeringute riskitase on võrreldes aktsiainvesteeringutega olnud ajalooliselt oluliselt madalam, on võlakirjainvesteeringute hinnaliikumine olnud sageli ka vastassuunaline aktsiainvesteeringute hinnaliikumisele. Sisuliselt tähendab see seda, et suhteliselt väikese aktsiate osakaalu juures on võlakirjainvesteeringud vähemalt ajalooliselt kogu portfelli riski oluliselt tasakaalustanud.

Fond on moodustatud tähtajalisena, mis tähendab, et Fondi lõpptähtaja saabumisel (sihtinvestorite pensioniea saabumisel) lõpetab Fond tegevuse. Fond lõpetab tegevuse ühinemise teel: Fondivalitseja ühendab Fondi oma valitsetava konservatiivse pensionifondiga (Swedbank Pensionifondiga K1) aastal 2066. Juhul, kui Fondi varade turuväärtus on langenud 2060. aasta alguseks või langeb aastatel 2060-2065 alla kahe miljoni euro, võib Fondivalitseja Fondi lõpetada (ühendada) ka aastatel 2060-2065.

Fondi vara investeerimine

Investeermiseesmärgid

Fond on kohustusliku kogumispensioni fond, mille tegevuse põhieesmärgiks on võimaldada Fondi osakuomanikele pärast pensioniikka jõudmist täiendav sissetulek lisaks riiklikule pensionile. Fondi investeerimiseesmärgiks on Fondi vara väärtuse stabiilne pikaajaline kasv läbi riskide hajutamise.

Fondi investeerimisega kaasneb alati risk. Fondi investeerimisega seotud riskid on täpsemalt kirjeldatud Prospekti osas „Investeermisriskid”. Hindamaks Fondi sobivust, tuleb investoril tutvuda Prospekti osaga „Tüüpinvestori kirjeldus ja Fondi riskitase”. Investor peab meeles pidama, et Fondi tootlus ega Fondi tehtud investeeringu säilimine ei ole garanteeritud.

Investeermispoliitika

Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiibid sisalduvad Tingimustes. Fondivalitseja lähtub Fondi vara investeerimisel globaalsetest peamiselt arenenud riikide ettevõtete turukapitalisatsioonil põhinevatest aktsiaindeksitest ja euros nomineeritud peamiselt investeerimisjärgu reitinguga finantsinstrumentidest koosnevatest võlakirjaindeksitest. Üldjuhul ei reageeri Fondivalitseja nimetatud indeksite koosseisus toimuvatele muutustele. S.t Fondivalitseja jälgib Fondi valitsemise käigus üksnes seda, et Fondi vara koosneks finantsinstrumentidest, mis järgivad olulises osas nimetatud indekseid. Fondivalitseja investeerib Fondi vara peamiselt nimetatud indekseid järgivate reguleeritud väärtpaberiturul kaubeldavate või mittekaubeldavate teiste investeerimisfondide (alusfondid) osakutesse või aktsiatesse. Lisaks võib Fondivalitseja Fondi vara investeerida nimetatud indekseid järgivatesse teistesse instrumentidesse või instrumentide kogumitesse (nt indeksit järgivad aktsia- või võlakirjakogumid, tuletisinstrumentid). Fondivalitseja võib Fondi valitsemise käigus teha muudatusi Fondi varasse kuuluvate alusfondide või muude instrumentide valikus. Alusfondide ja muude taoliste instrumentide valikul ja vahetamisel on oluliseks kriteeriumiks investeeringuga kaasnev kogukulu. Fondi vara ei investeerita kinnisvarasse ega muudesse nn alternatiivsetesse varaklassidesse ning vastavalt elutsükklifondi strateegiale ei muuda Fondivalitseja aktsia- ja võlakirjariski kandvate investeeringute osakaalu Fondi portfellis lähtuvalt majanduse arengutest või väärtpaberiturgude toimuvast, vaid osakaalu muutus toimub aja jooksul automaatselt vastavalt Prospekti osas „Elutsükklistrateegia tutvustus“ kirjeldatule.

Aktsiariski kandvate instrumentide investeeringuid Fondi varas vähendatakse aja jooksul vastavalt Tabelis 1 toodule. Fondivalitseja ei muuda aktsia- ja võlakirjariski kandvate instrumentide osakaalu Fondi varas lähtuvalt majanduse arengutest või väärtpaberiturgudel toimuvast. Fondi varasse kuuluvate aktsiariski kandvate instrumentide osakaal võib Tabelis 1 näidatud tasemetest erineda maksimaalselt 2% ulatuses Fondi aktive turuväärtusest. Raha osakaal Fondi varas võib ületada 2% Fondi aktive turuväärtusest maksimaalselt viiel järjestikusel tööpäeval. Fondivalitseja alandab aktsiariski kandvate instrumentide osakaalu Fondis 0%-ni ja ühendab Fondi Swedbank Pensionifondiga K1 aastal 2066. Juhul, kui Fondi varade turuväärtus on langenud 2060. aasta alguseks või langeb aastatel 2060-2065 alla kahe miljoni euro, võib Fondivalitseja alandada aktsiariski kandvate instrumentide osakaalu Fondis 0%-ni ja ühendada Fondi Swedbank Pensionifondiga K1 ka aastatel 2060-2065.

Fond ei ole vara investeerimisel spetsialiseerunud majandusharude ega piirkondade või riikide järgi. Konkreetse Fondi varasse kuuluva investeeringu osakaalu määrab Fondivalitseja oma igapäevase tegevuse käigus. Fondi investeeringud võivad olla noteeritud eri valuutades ning Fond võib investeerida erinevatesse valuutadesse, kuid Fondi võlakirjariski kandvad investeeringud võivad olla noteeritud üksnes eurodes.

Fondi vara investeeritakse mh teiste investeerimisfondide kaudu. Aktsiafondidesse tehtud investeeringutena käsitatakse investeeringuid fondidesse, mille varast oluline osa paigutatakse otse või teiste fondide kaudu aktsiatesse või muudesse sellistesse instrumentidesse ja see on üks osa sellise fondi tavapärasest investeerimispoliitikast. Aktsiatega sarnastesse

instrumentidesse tehtud investeeringutena käsitatakse investeeringuid väärtpaberitesse, hoiustesse või muudesse instrumentidesse, mille hind või millest saadav tulu sõltub osaliselt või täielikult aktsia või muu sarnase instrumendi hinnast või selle muutusest (v.a investeerimisfondide seaduses sätestatud tingimustele vastavad investeerimishoiused või võlaväärtpaberid, mille põhiosa on garanteeritud). Investeerimisfondi, mis ei ole aktsiafond, aktsiaid ei käsitleta aktsiatena.

Investeerimispiirangud ja riski hajutamise reeglid

Fondivalitseja lähtub Fondi vara investeerimisel piirangutest ja riski hajutamise reeglitest, mis on sätestatud õigusaktidega (peamiselt Eesti investeerimisfondide seadus ning selle alusel antud õigusaktid nagu nt valdkonna eest vastutava ministri määrused). Nimetatud piirangud ja reeglid ei ole täies mahus Prospektis taasesitatud ning võivad muutuda vastava õigusakti muutmisel.

Fondi vara võib investeerida, lähtudes õigusaktides, Tingimustes ja Prospektis sätestatud piirangutest ja tingimustest: vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse (nt aktsiad või muud sarnased õigused, võlakirjad või muud sarnased võlakohustused ja märkimisõigused või muud vabalt võõrandatavad õigused, mis annavad õiguse omandada eelnimetatud väärtpabereid, pandikirjad, vahetusväärtpaberid; edaspidi käesolevas alapeatükis Väärtpaberid), rahaturuinstrumentidesse, krediidasutuste hoiustesse, teiste fondide osakutesse või aktsiatesse, tuletisinstrumentidesse ja muusse õigusaktides lubatud varasse.

Fondi vara võib kuni 100% ulatuses Fondi vara väärtusest investeerida Väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse, millega kaubeldakse Euroopa Majanduspiirkonna (EEA) lepinguriigi, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi, Venemaa, Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Serbia, Montenegro, Ukraina, Valgevene, Moldova, Makedoonia, Kasahstani, Usbekistani, Kõrgõstani, Türgmenistani, Tadžikistani, Gruusia, Aserbaidžaaani, Armeenia, Argentiina, Brasiilia, Kolumbia, Hiina, India, Hongkongi, Singapuri, Egiptuse, Lõuna-Aafrika Vabariigi, Bahama, Bermuda, Kaimanisaarte, Kanalisaarte, Mani saare väärtpaberibörsil või muul reguleeritud turul või mis võetakse nimetatud turul kauplemisele 12 kuu jooksul pärast Väärtpaberite emiteerimist vastavalt emiteerimise tingimustele. Fondi vara võib kuni 100% ulatuses Fondi vara väärtusest investeerida ka õigusaktides sätestatud tingimustele vastavatesse reguleeritud turul mittekaubeldavatesse rahaturuinstrumentidesse. Eelnimetatud turgudel mittekaubeldavatesse Väärtpaberitesse või eelpool nimetatud rahaturuinstrumentidesse võib Fondi vara investeerida kokku kuni 30% ulatuses Fondi vara väärtusest.

Fondi vara võib ühe isiku emiteeritud Väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse investeerida kuni 5% ulatuses Fondi vara väärtusest, v.a ühe isiku emiteeritud pandikirjadesse, millesse võib investeerida kuni 10% ulatuses Fondi vara väärtusest. Fondi vara võib ühe riigi, EEA lepinguriigi kohaliku omavalitsuse üksuse või sellise rahvusvahelise organisatsiooni, millesse kuulub vähemalt üks EEA lepinguriik, emiteeritud või tagatud Väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse investeerida kuni 35% ulatuses Fondi vara väärtusest.

Fondi vara võib investeerida kuni 100% ulatuses Fondi vara väärtusest krediidasutuse nõudmiseni või kuni 12-kuulise tähtajaga hoiustesse, kui krediidasutus on registreeritud EEA lepinguriigis või kolmandas riigis. Kolmandas riigis registreeritud krediidasutuse suhtes kehtivad usaldatavusnõuded peavad Finantsinspektsiooni hinnangul vastama vähemalt sama rangetele nõuetele, kui on sätestatud Euroopa Liidu õigusaktides. Fondi vara võib ühe krediidasutuse või samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate krediidasutuste hoiustesse paigutada kokku kuni 10% Fondi vara väärtusest.

Fondi vara võib investeerida teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, lähtudes õigusaktides, Tingimustes ja Prospektis sätestatud piirangutest ja tingimustest. Fondi vara võib investeerida kuni 100% ulatuses Fondi vara väärtusest eurofondi (UCITS) osakutesse ja aktsiatesse või muu õigusaktidega lubatud (nn eurofondiga võrdsustatud) fondi osakutesse või aktsiatesse. Eelpool nimetatud fondi osakutesse või aktsiatesse võib Fondi vara investeerida kuni 50% Fondi vara väärtusest. Ühe fondi osakute või aktsiate väärtus võib moodustada kuni 10% Fondi vara väärtusest või 30% Fondi vara väärtusest, kui tegemist on indeksit järgiva eurofondiga vastavalt õigusaktides sätestatud tingimustele. Fondi vara võib investeerida Fondivalitseja poolt või sellise äriühingu poolt, kellega Fondivalitseja on seotud ühise juhtimise või kontrolli või olulise osaluse kaudu, valitsetava teise fondi osakutesse või aktsiatesse, vastavalt õigusaktides sätestatud tingimustele.

Fondivalitseja võib Fondi arvel teha tehinguid tuletisinstrumentidega Fondi investeerimiseesmärkide saavutamiseks ja Fondi varasse kuuluvate väärtpaberite hinna kõikumisest tuleneva riski maandamiseks. Fondi vara võib investeerida reguleeritud turul kaubeldavatesse tuletisinstrumentidesse või reguleeritud turu väliselt omandatavatesse tuletisinstrumentidesse, kui nende alusvaraks on järgmine vara või kui nende hind sõltub otseselt või kaudselt järgmistest mõjuteguritest: hoised, Väärtpaberid, fondide osakud ja aktsiad, rahaturuinstrumentid ja muu vara, millesse Fond võib investeerida, sh finantsvara, millel on eelnimetatud varaga sarnaseid tunnuseid, intressimäärad, valuuta või valuutakursid, peamiselt arenenud riikide aktsiaid ja võlakirju kajastavad mistahes väärtpaberite- või muud finantsindeksid.

Fondi arvel võib võtta lühiajalise tähtajaga laenu kuni 10% ulatuses Fondi vara väärtusest. Fondivalitsejal on õigus Fondi arvel Fondi arvel väärtpaberite väljalaset, teha repo- ja pöördreotehinguid ja muid väärtpaberite laenamise tehinguid kuni 10% ulatuses Fondi vara väärtusest ning lühiajalise tähtajaga.

Lühiülevaade investeerimise ja riskijuhtimise tehnikatest

Fondivalitseja investeerib Fondi vara globaalseid aktsiaindekseid ja euros nomineeritud võlakirjaindekseid järgivatesse instrumentidesse. Fondivalitseja püüab teostada investeringuid kuluefektiivselt. Seetõttu on nii instrumentide valikul kui ka tehingute tegemisel oluliseks kriteeriumiks investeringu tegemisega kaasnev kogukulu. Suurema kuluefektiivsuse tagamiseks püüab Fondivalitseja hoida Fondi aktsiariskiga investeringute osakaalu Prospekti peatükis „Elutsüklistrateegia tutvustus“ esitatud tabelis toodud väärtuste lähedal, kuid igapäevaselt võib aktsiarisk tulenevalt turuhindade liikumisest ja fondi rahavoogudest erineda kuni Tingimustes nimetatud piirmäärani.

Fondivalitseja on kehtestanud riskide tuvastamiseks, juhtimiseks, mõõtmiseks ja maandamiseks sisemised riskijuhtimise protseduurireeglid ning raporteerimise reeglid. Fondivalitseja teostab regulaarset vastavuskontrolli investeerimispiirangute ja riski hajutamise nõuete jälgimiseks. Juhul, kui toimuvad arengud, mille tagajärjel Fondi portfelli investeerimispiirangutega vastuolu satub, siis võtab Fondivalitseja viivitamata tarvitusele meetmed selle vastuolu kõrvaldamiseks.

Investeeringuriskid

Fondi investeerides peab investor arvestama investeerimisega kaasnevate riskidega, mis võivad mõjutada Fondi tootlust. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit, s.t investeeringu säilimine ja kasvamine ei ole garanteeritud ning investeerimisega kaasnevad riskid kannab investor (osakuomanik). Fondi puhasväärtus võib ajas oluliselt kõikuda ning Fondi varasem tootlus ei anna indikatsiooni Fondi tulevase tootluse kohta. Seetõttu peab investor alati veendumata, et Fondi riskiprofiil on talle vastuvõetav. Enne Fondi investeerimist on investoril soovitatav tutvuda Prospekti ja Tingimustega, Fondi aastaaruandega ning muude dokumentide ja informatsiooniga, mis on Fondivalitseja asukohas ja Veebilehel Fondi kohta avaldatud. Kohustusliku kogumispensioni investeerimisriski kannab investor. Riik ei anna garantiisid pensionifondi osakute väärtuse säilimise kohta.

Investoril on soovitatav hinnata Fondi investeerimise aja- ja asjakohasust, võtta arvesse investeerimisega kaasnevaid juriidilisi, maksualaseid, finantsilisi ja muid aspekte. Investor peaks veendumata, et Fondi riskiprofiil ning tüüpinvestor, kellele Fond on suunatud, vastab tema investeerimiseesmärgile (vt allpool). Vajadusel tuleb investoril enne investeeringu tegemist konsulteerida professionaalse maksu- ja/või investeerimisinõustajaga.

Peamiste investeerimisriskide kirjeldus

Igasuguse investeerimisega kaasneb alati risk. Riski võib iseloomustada kui võimalust mitte saavutada kavandatud investeerimistulemust. Investeerimisfondi investeerimisega kaasnevad riskid võivad tuleneda investeerimistegevusest, õiguskeskkonna muutustest, investeerimisfondi varade hoidmisest või hindamisest, operatsiooniriskidest, huvide konfliktidest ja fondi ebalikviidsusest. Allpool on kirjeldatud mõningaid peamisi investeerimisega kaasnevaid riske. See loetelu ei ole ammendav ning riskid võivad kumuleeruda ja kontsentreeruda.

Tururisk (sh aktsiarisk ja intressirisk) on oht, et investeeringu väärtus võib väärtipaberiturul toimuvate ebasoodsate muutuste (nt makromajanduslikud sündmused, ebastabiilsus poliitilises või sotsiaalses süsteemis, investorite käitumine jne) tõttu muutuda. Aktsiainvesteeringu puhul võib see väljenduda aktsiahinna muutumises, aktsiakursi volatiilsuse muutumises, eri aktsiate või aktsiaindeksite kursisuhete muutumises või dividendimaksete muutumises. Võlainstrumentide investeeringu puhul võib see väljenduda intressimäärade muutumises, tulukõvera muutumises, intressimäärade volatiilsuse muutumises, erineva riskitasemega instrumentide intressimäärade vahe muutumises.

Valuutarisk tuleneb välisvaluuta kursi ebasoodsast muutusest fondi baasvaluuta suhtes, millega kaasneb selles valuutas noteeritud vara väärtuse ebasoodus muutus.

Likviidsusrisk tuleneb investeeringu realiseerimisega kaasnevast ebasoodsast olukorrast – investeeringule ei leidu turul soovitud ajal või soovitud hinnaga piisavalt ostjaid või puudub turg (ostja) üldse. Likviidsusrisk võib olla suurem reguleeritud turu väliselt kaubeldavatesse väärtipaberitesse investeerimise korral. Fondi likviidsusrisk tuleneb fondi osakuomanike käitumise ebasoodsast muutusest, mis võib viia suutmatuseni täita fondi arvel võetud kohustusi (sh osakute tagasivõtmine). Fondi likviidsusrisk võib näiteks tekkida olukorras, kus fondile laekuvate osakute tagasivõtmis- ja vahetuskorralduste maht lühikese ajaperioodi jooksul on väga ulatuslik, mille tõttu peab peatama tagasivõtmisummade väljamaksmise mingiks ajaperioodiks.

Inflatsioonirisk tuleneb sellest, et inflatsiooni tõttu võib investeeringu väärtuse muutus jääda alla hinnatõusule.

Turu kontsentratsioonirisk tuleneb sellest, et suur osa fondi investeeringutest võib mingil ajahetkel olla paigutatud teatud riiki või piirkonda, mis võib kaasa tuua täiendava hindade kõikumise riski.

Emitendirisk tuleneb võlakirja emitendi suutmatusel täita oma võlakohustust õigeaegselt (sh ennetähtaegse tagasimaksmise risk) või täielikult. Taolise riski ilmnemisel võib emitendi võlaväärtipaberi väärtus oluliselt väheneda või muutuda väärtusetuks, mõjutades fondi vara väärtust. Aktsiatesse investeerimise puhul tuleneb emitendirisk sellest, et

ettevõtte, mille aktsiatesse fond on investeerinud, väärtus võib ajas muutuda ettevõtte tegevuse tõttu (nt majandustulemused, finantstugevus). Erinevatesse aktsiatesse investeerimise riskid võivad sisaldada endas nii valuutariski, poliitilisi ja majanduslikke kui ka õigussüsteemi riske. Samuti varieeruvad emitentidele esitatavad maksu- ja raporteerimise standardid. Arenevate turgude emitentide poliitilised, majanduslikud ja õigussüsteemi riskid võivad oluliselt erineda arenenud turgudele investeerimisega kaasnevatest riskidest, väljendudes muuhulgas kõrgemas hinna volatiilsuses, väiksemas likviidsuses ja kontrollis emitendi üle, aga ka varade repatrieerimisele seatud limiitides. Samuti võivad investeringuga seotud kulud olla arenevatel turgudel kõrgemad.

Tehingu vastaspoole risk tuleneb fondi varaga tehtava tehingu vastaspoole suutmatusest täita tehingu sõlmimisega endale võetud kohustusi.

Arveldusrisk tuleneb tehingu vastaspoole suutmatusest kanda arvelduse käigus üle vajalikku rahasummat või väärtpaberikogust, kuigi lepinguline kohustus tema vastu on juba täidetud. Arveldussüsteemi risk seisneb selles, et väärtpaberite või muu vara arveldussüsteemis ei toimu arveldust ettenähtud ajal või ulatuses seetõttu, et tehingu vastaspooleks olev isik ei täida oma kohustusi õigeaegselt või täies ulatuses.

Varade hoidmisest tulenev risk (depoorisk) on deponooriumi või muu vara hoidja poolt hoitava vara kadumise või hävimise oht tema pankroti, maksejõuetuse, hooletuse või tahtliku mitteõiguspärase teo tõttu.

Õigussüsteemi risk tuleneb sellest, et fondi tegutsemist ja fondi investeerimist puudutavad õigusaktid võivad muutuda (nt võib riik muuta reegleid, mille järgi maksustatakse tulu, mis investorid fondist saavad).

Poliitiline- ehk riigirisk on seotud asjaoluga, et riigis või piirkonnas, kuhu fondi vara investeeritud on, toimuvad olulised poliitilised muudatused või muud sündmused, mille tulemusena investeringute väärtus väheneb (vt ka emitendirisk ülal).

Varade hindamisega seotud risk tuleneb sellest, et reguleeritud turu väliselt kaubeldavatele investeringutele võib olla keeruline määrata õiglast hinda või fondi varadel võib puududa (tunnustatud) noteering.

Tuletisinstrumentidega kaasnevad riskid. Sõltuvalt tuletisinstrumenti liigist võib tuletistehinguga kaasneda suur finantsvõimendus, mille tõttu võib ka väike alusvara hinnamuutus põhjustada tuletisinstrumenti väärtuse olulise muutuse või suurema kahjumi kui tuletistehingu tegemisel antud tagatise väärtus.

Huvide konfliktiga seotud risk tuleneb sellest, et on võimalik otsene või kaudne kahju investorile eelkõige järgmiste asjaolude tõttu: Fondivalitseja võib Fondi nimel teha tehinguid endaga seotud isikutega või teiste Fondivalitseja poolt valitsetavate fondidega, Fondivalitseja ja temaga seotud isikute vahel esineb huvide konflikti olukordi, Fondivalitseja võib investeerida Fondi vara teistesse tema või temaga samasse kontserni kuuluva ettevõtte poolt valitsetavatesse investeerimisfondidesse, Fondivalitseja töötajad vastutavad samaaegselt mitme erineva fondi juhtimise eest, Depositoorium või isik, kellele Fondivalitseja on oma kohustusi üle andnud, kuulub Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi. Võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks ja maandamiseks on Fondivalitseja kehtestanud sisereeglid ja -piirangud (sh reeglid valitsemistasu tagasimaksmiseks teistesse Fondivalitseja, temaga samasse kontserni kuuluva ettevõtte või Fondivalitsejaga mitteseotud ettevõtte poolt valitsetavatesse investeerimisfondidesse investeerimisel) ning Fondivalitseja vastavuskontroll jälgib regulaarselt Fondi tehinguid ja investeringuid (sh kas need on tehtud seotud isikutega või seotud isikutesse ning millised on sellisel juhul tehingu tingimused). Lisaks eeltoodule jälgib Fondivalitseja vastavuskontroll regulaarselt Fondivalitsejale teenuse osutajaid ning teenuse osutamise tingimusi.

Fondidesse investeerimise risk tuleneb sellest, et juhul, kui Fondi vara investeeritakse edasi investeerimisfondidesse, mis omakorda investeerivad otseselt või kaudselt edasi teistesse fondidesse, võivad kaasnevad valitsemistasud ning muud tasud ületada nn otseinvesteringuga seotud kulusid. Lisaks ei ole Fondivalitsejal võimalik alati täielikult kontrollida investeerimisfondide tegevust, kuhu Fond on investeerinud, kuna taoline investeerimisfond võib kasutada investeerimisstrateegiaid, mis ei ole täielikult Fondivalitsejale avalikustatud või sisaldada endas teatud turusituatsioonides riske, mida Fondivalitseja pole ette näinud. Samuti võivad mõnede investeerimisfondide haldurid omada lühikest tegutsemisajalugu või nende üle ei pruugita teostada regulatiivset järelevalvet või neil võib puududa sõltumatu deponoorium.

Auditeerimise, raamatupidamise ja finantsraporteerimisega seotud risk tuleneb sellest, et arenevate riikide emitentidele esitatavad raporteerimise standardid, praktikad ja avalikustamise nõuded ei pruugi pakkuda samal tasemel informatsiooni ja kaitset investoritele, nagu arenenud turgudele omane.

Fondi tegevust enam puudutavad riskid

Fondidesse investeerimise risk. Tegemist on Fondiga, milles rakendatakse passiivset investeerimispoliitikat, s.t Fondi vara investeeritakse peamiselt globaalseid aktsiaindekseid ja euros nomineeritud võlakirjaindekseid järgivatesse teistesse investeerimisfondidesse. Kuigi Fond kui institutsionaalne investor saab teatud juhtudel investeerida soodsamatel tingimustel (näiteks on võimalik investeerida spetsiaalsetesse osakutesse, mis on mõeldud institutsionaalsetele investoritele ning millel on soodsam tasude skeem (madalam valitsemistasu, väiksemad või üldse puuduvad sisenemis- ja väljumistasud) ja Fond saab mõningatelt oma alusvaraks olevatelt investeeringutelt valitsemistasu tagasimakseid), võib Fondi investeerimisega siiski kaasneda lõppkokkuvõttes kõrgemate tasude kandmine. Samuti võib passiivse investeerimisstrateegia korral olla oluline **туру kontsentratsioonirisk**, kuna investeerimisfondid, kuhu Fond investeerib, võivad olulises osas olla asutatud samas riigis ning investeerida samadesse alusinstrumentidesse.

Oluline osa Fondi varast võib olla investeeritud Fondi baasvaluutast (euro) erinevas valuutas. Valuutakursside järsk muutumine võib endaga kaasa tuua Fondi Osaku puhaväärtuse märkimisväärse muutumise, mistõttu tuleb oluliseks hinnata **valuutariski**. Vastavalt Fondi aktsiariskiga investeeringute osakaalule teatud ajahetkel tuleb investoril arvestada tavapäraselt kõrgema **aktsiariski** või **intressiriskiga**.

Fondi puhul võib oluliseks hinnata ka **õigussüsteemi riski**, mis tuleneb sellest, et Fondi tegutsemist ja Fondi investeerimist puudutavad õigusaktid võivad muutuda investorile ebasobivas suunas.

Fondivalitseja hindab, et tuletisinstrumentide kasutamise võimalik mõju Fondi riskitasemele ei ole suur.

Tüüpinvestori kirjeldus ja Fondi riskitase

Fond on suunatud Eesti residendist füüsilisest isikust investorile ja ei eelda eelnevat investeerimiskogemust. Fond on moodustatud elutsükli loogikast lähtuvalt, s.t see on mõeldud investeerimiseks teatud sihtinvestorite gruppide (generatsioonile). Fond sobib investorile, kes on sündinud aastatel 1990-1999. Fondi aktsiainvesteeringute osakaal langeb ajas investori pensioniea lähenedes (vt Prospekti peatükk „Elutsüklistrateegia tutvustus“), seega tuleks arvestada võimalikult pika investeerimisperioodiga (kogumisperiood). Sobiva pensionifondi valimisel tuleb investoril lisaks elutsükli loogikale lähtuda ka enda **ootustest** ja **personaalsest riskitaluvusest**, s.t Fondi moodustamise järgselt on Fondi riskitase keskmisest kõrgem, kuna Fondi varas on aktsiariskiga instrumentide osakaal kuni 75% ning hakkab seejärel kindlaksmääratud ulatuses langema (vt Prospekti peatükk „Elutsüklistrateegia tutvustus“). Seetõttu soovib Fondivalitseja enne investeerimisotsuse langetamist konsulteerida professionaalse investeerimisnõustajaga, et hinnata ja mõista investeeringutega kaasnevaid riske ja riskide seotust võimaliku kahju või tuluga.

Fondi tulu ja maksustamine

Järgnevalt antakse maksustamispõhimõtetest üldine ülevaade. Enne investeerimisotsuse langetamist on soovitatav konsulteerida professionaalse maksunõustajaga, et võimaliku teenitud tulu maksustamisega kaasnevaid aspekte paremini mõista ja hinnata.

Maksustamist puudutavad õigusaktid ning neist lähtuv investori maksustamine võivad ajas muutuda.

Fondi tulu

Fondi investeerimistulu võib tekkida intressitulust, dividenditulust ja väärtpaberihindade muutusest.

Fondi tulu ei maksta investoritele välja, vaid reinvesteeritakse. Fondi vara puhasväärtus sõltub kasumist või kahjumist, mida Fond investeerides teenib ja see kajastub Fondi vara puhasväärtuse kasvus või kahanemises ning seeläbi Osaku puhasväärtuse muutuses.

Tulumaks

Fondi tulu maksustamine

Fond ei ole maksukohustuslane ja Fondi teenitud tulu ei kuulu Eesti Vabariigis maksustamisele. Fondi poolt välisriigis teenitud tulu või tehtud tehingud võivad vastavas riigis kehtivast regulatsioonist tulenevalt maksustamisele kuuluda.

Investori maksustamine

Investorile, tema pärijate või teiste seaduses nimetatud isikutele Fondist tehtud väljamaksed maksustatakse tulumaksuseaduse kohaselt.

Kohustusliku kogumispensioni makse (2%) arvatakse maha maksustatavast tulust ning II samba väljamaksed maksustatakse tol ajahetkel kehtiva tulumaksumääraga.

Fondi Osakute vahetamist teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu või Osakute tagasivõtmist pensionilepingu sõlmimiseks ei maksustata.

Pärijale Osakute tagasivõtmisel tehtud väljamaksed maksustatakse tol ajahetkel kehtiva tulumaksumäära alusel. Osakute kandmine pärija pensionikontole ei ole maksustatav.

Käibemaks

Käibemaksuga maksustatakse väärtpaberite hoidmise ja haldamise teenus ning vara hoidmise teenus. See tähendab, et Depositooriumi osutatavale depooteenusele ning Fondi vara hoidmisega seotud kuludele lisandub käibemaks.

Fondi osakud

Osakud on nimelised mittemateriaalsed väärtpaberid, mis väljendavad investori osalust vastava Fondi varas. Fondil on ühte liiki nimiväärtuseta Osakud. Osakud on jagatavad. Osakute pakkumine on avalik. Osaku kohta ei väljastata omandiõigust tõendavat materiaalselt dokumenti. Osakud annavad investoritele võrdsetel alustel võrdsed õigused. Osakud ei anna investorile otsustusõigust Fondi varaga tehingute tegemisel. Osakud ei anna hääleõigust ja Fondil ei ole üldkoosolekut.

Fondi ja Osakute puhasväärtuse määramine

Fondi vara ja Osakute puhasväärtuse määramisel lähtub Fondivalitseja oma sisereeglitest ja õigusaktidest. Nimetatud sisereeglid on avaldatud Veebilehel.

Fondi vara puhasväärtus on Fondi varasse kuuluvate väärtpaberite ning muude asjade ja õiguste väärtus, millest on maha arvatud nõuded Fondi vastu. Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks eelkõige Fondi vara turuväärtuse alusel. Fondi vara turuväärtus määratakse kindlaks igal pangapäeval, milleks on iga kalendripäev, välja arvatud laupäev, pühapäev ning Eesti Vabariigi rahvus- ja riigipüha (edaspidi Pangapäev). Fondi vara puhasväärtuse leidmiseks arvatakse Fondi vara turuväärtusest maha kogunenud, kuid maksmata Fondivalitsejale kuuluv valitsemistasu, nõuded Fondi vastu (sh arveldamata tehingud) ja muud Fondi valitsemisega seotud kulutused. Fondi vara puhasväärtust arvutatakse eurodes. Fondi vara puhasväärtus avaldatakse vähemalt kord kuus Veebilehel.

Osaku puhasväärtus saadakse Fondi vara puhasväärtuse jagamisel kõigi arvestuse hetkel välja lastud ja tagasi võtmata Osakute arvuga, mida on eelnevalt korrigeeritud Fondivalitsejale laekunud, kuid arveldamata väljalaske- ja tagasivõtmiskorraldustest tulenevate Osakutega. Osakute puhasväärtust arvutatakse eurodes. Osakute puhasväärtus arvutatakse vähemalt üks kord igal Pangapäeval ja avaldatakse Veebilehel igal puhasväärtuse arvutamise päeval hiljemalt kell 12.00. Osaku puhasväärtus määratakse täpsusega viis kohta pärast koma.

Kui pärast Fondi vara või Osaku puhasväärtuse kindlaksmääramist toimub sündmus või ilmneb asjaolu, mis Fondivalitseja parima professionaalse hinnangu kohaselt mõjutab oluliselt Fondi vara või Osaku puhasväärtust, on Fondivalitsejal õigus kindlaksmääratud turuväärtust, puhasväärtust ja Osaku puhasväärtust ümber hinnata, kui sellise ümberhindamise tegematajätmine kahjustaks investorite huve.

Osakute väljalaskmishinna ja tagasivõtmishinna määramine

Osaku väljalaskmishind ning tagasivõtmishind arvutatakse Tingimustes sätestatud korras üks kord igal Pangapäeval ja avaldatakse Veebilehel hiljemalt kell 12:00. Osaku väljalaskmishind ja tagasivõtmishind arvutatakse täpsusega viis kohta pärast koma.

Tehingud osakutega

Üldist

Kogumispensioni ehk teise samba süsteemiga liitumiseks esitab kohustatud isik³ (investor) Registripidajale või kontohaldurile⁴ isiklikult või selleks kirjalikult volitatud esindaja kaudu **valikuavalduse**. Valikuavalduse esitamisel avatakse investorile **pensionikonto**, see on väärtpaberikonto eriliik, millel registreeritakse kohustusliku pensionifondi osakud ja osakutega seotud andmed. Valikuavalduse esitanud isik ei saa kogumispensionist enam loobuda. Valikuavalduse esitamisega kohustub investor tegema kohustusliku kogumispensioni sissemaksed tema valitud kohustusliku kogumispensioni fondi seaduses sätestatud tingimustel ja korras. **Valikuavalduse või tehingukorralduse esitamisega kinnitab investor, et on Tingimuste ja Prospektiga vajalikul määral tutvunud, nendega nõus ja kohustub neid järgima.**

Valikuavalduse esitanud 18-aastaseks saanud töötav investor hakkab tegema sissemaksed enda valitud kohustuslikku pensionifondi 18-aastaseks saamise aastale järgneva aasta 1. jaanuaril. Sissemaks tasumise kohustus lõpeb õigusaktides sätestatud alustel kohustatud isikule kuuluvate kohustusliku pensionifondi osakute esimese tagasivõtmise päeva aasta 31. detsembril. II sambaga liituma kohustatud isikule, kes valikuavaldust ei esita, loosib Registripidaja fondi konservatiivsete pensionifondide seast. Loositud pensionifondi vahetamiseks peab esitama valikuavalduse. Registripidaja asendab loosi teel valitud pensionifondi valikuavalduses märgitud pensionifondiga viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolmandal tööpäeval valikuavalduse vastuvõtmisest Registripidaja poolt.

Sissemaksed II sambasse koosnevad tinglikult kahest osast: kohustusliku kogumispensioni maksest, mis on töövõtja brutopalgast 2% ja mille peab kinni tööandja ning maksust (4% brutopalgast), mille lisab Maksu- ja Tolliamet sotsiaalmaksu arvelt. Teatud tingimustele vastavatele isikutele (nt väikelast kasvatav vanem) võivad õigusaktidega olla võimaldatud täiendavad sissemaksed. Füüsilisest isikust ettevõtja (edaspidi FIE) kohustusliku kogumispensioni makseks on 2% tema ettevõtlustulult, lisaks arvestab ja kannab Maksu- ja Tolliamet FIE poolt tasutud sotsiaalmaksust 4% FIE kogumispensioni makseks.

Fond ei väljasta osakutehingute kohta tehingukinnitusi. Infot Osakutega tehtud tehingute ja pensionikonto saldo kohta saab investor Registripidajalt ja/või oma kontohaldurilt.

Osakute väljalaskmine

Sissemakse tegemiseks peab tööandja või mõni muu õigusaktides sätestatud isik kinni investorile makstavatelt ja õigusaktidega ette nähtud tasudelt **kohustusliku kogumispensioni makse** ja kannab selle Maksu- ja Tolliameti arvelduskontole. Maksu- ja Tolliamet kontrollib kinni peetud makse korrektsust ning edastab Registripidajalt II sambaga liitunute kohta saadud info alusel korrektsed maksed ning õigusaktidega ette nähtud täiendava sissemaksed summad ja andmed makse kohta Registripidajale.

Registripidaja kannab Maksu- ja Tolliametist laekunud summade põhjal ja Fondi Osaku puhasväärtuse alusel investori pensionikontole vastava arvu Osakuid (leiab omandatavate Osakute arvu, jagades laekunud summa Osaku puhasväärtusega, ja kannab omandatud Osakud investori pensionikontole). Samaaegselt kantakse sellele Osakute arvule vastav sissemaksed summa edasi Fondi pangakontole. Kui sissemaksed eest ei ole võimalik omandada täisarvu Osakuid, kantakse investori pensionikontole vastav mürdosak. Investori pensionikontol registreeritud mürdosakud liidetakse.

Osak loetakse väljalastuks ning kõik sellest tulenevad õigused tekkinuks Osaku registreerimisega investori pensionikontol.

³ Kohustatud isik on õigusaktides sätestatud Eesti residendist füüsiline isik.

⁴ Vaata kontohaldurite nimekirja Pensionikeskuse veebilehelt.

Osakute omandamine FIE poolt

FIE puhul on makse tasumise periood kalendriaasta. Maksu- ja Tolliamet arvutab FIE tuludeklaratsiooni alusel välja FIE kogumispensioni makse (2% tema ettevõtlustulult) ja edastab maksuteate FIE-le sotsiaalmaksuga maksustamise perioodile järgneva aasta 1. septembriks. FIE tasub kogumispensioni makse Maksu- ja Tolliameti pangakontole üks kord aastas ehk sotsiaalmaksuga maksustamise perioodile järgneva aasta 1. oktoobriks.

FIE pensionikontole laekuvad tema ettevõtlustulude pealt arvestatud Fondi Osakud üks kord aastas maksustamisperioodile järgneva kalendriaasta oktoobrikuus.

Sissemaksete ümbersuunamine

Investor võib alustada sissemaksete tegemist uude kohustuslikku pensionifondi, esitades kontohaldurile või Registripidajale **valikuavalduse**.

Registripidaja asendab kohustusliku pensionifondi, kuhu investor teeb sissemakseid, valikuavalduses märgitud kohustusliku pensionifondiga hiljemalt kolmandal tööpäeval valikuavalduse vastuvõtmisest Registripidaja poolt.

Osakute vahetamine

Osakud või osa nendest saab investor soovi korral vahetada teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktidest tulenevalt keelatud.

Investoril on õigus Osakuid vahetada kolm korda aastas. Osakute vahetamiseks esitab investor kontohaldurile või Registripidajale **osakute vahetamise avalduse**. Osakuid vahetatakse 1. jaanuarile ja 1. maile järgneval esimesel tööpäeval ning 1. septembril või sellele järgneval tööpäeval, kui 1. september ei ole tööpäev. Osakute vahetamise avaldus peab vahetuse toimumiseks nimetatud päevadel olema Registripidajale laekunud hiljemalt vastavalt 30. novembril, 31. märtsil, 31. juulil. Nimetatud tähtpäevadeni võib investor oma avaldust muuta, esitades selleks uue osakute vahetamise avalduse.

Osakute vahetamise korral võetakse tagasi Fondi Osakud ja lastakse Osakute vahetamise päeval arvatud tagasivõtmishinna eest välja teise pensionifondi osakud, tasudes viimaste eest sama päeva puhasväärtuse ulatuses. Osakute vahetamisel investorile väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel tasub investor Fondivalitsejale Osakute tagasivõtmistasu Tingimustes ja Prospektis sätestatud korras ja määras.

Osakute tagasivõtmine

Investoril on õigus saada Fondist väljamakseid (kohustusliku kogumispensioni väljamakseid), kui ta on jõudnud õigusaktides sätestatud vanaduspensionikka.

Väljamakseid tehakse üldjuhul pensionilepingu alusel, seaduses sätestatud juhtudel aga otse Fondist – fondipensioni või ühekordse väljamaksena.

Pensioni väljamaksmise variandid olenevalt osakute koguväärtusest:

Kui kõigi kohustuslike pensionifondide osakute koguväärtus (osakute arvu ja nende puhasväärtuse korrutamisel saadav summa) jääb 50-700 rahvapensioni määra vahele, tuleb väljamaksete saamiseks sõlmida elukindlustusseltsi(de)ga üks või mitu **pensionilepingut** ja jaotada kõik pensionifondi osakud sõlmitavate pensionilepingute vahel. Pensionilepingu alusel maksab elukindlustusselts investorile pensioni kuni tema elu lõpuni. Otse Fondist sel juhul väljamakseid ei tehta.

Kui viimase pensionilepingu sõlmimise või täiendava kindlustusmakse tasumise seisuga on investoril juba üks või mitu pensionilepingut, mille kindlustusmaksete summa vastab vähemalt 700-kordsele rahvapensioni määrale, on tal õigus jätta ülejäänud Osakud pensionikontole, sõlmida nende suhtes seaduses sätestatud tingimustel täiendav pensionileping tähtajalisena (**tähtajaline pensionileping**), leppida kokku fondipension või esitada seaduses sätestatud juhul avalduse ühekordseks väljamakseks.

Kui kõigi Osakute koguväärtus on enne esimese pensionilepingu sõlmimist väiksem 50-kordsest rahvapensioni määrast, on investoril õigus saada perioodilisi väljamakseid otse Fondist (**fondipension**) või sõlmida tähtajaline pensionileping.

Kui Osakute koguväärtus on võrdne või väiksem kui kümnekordne rahvapensioni määr, on investoril õigus nõuda kõigi Osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa korruga väljamaksmist **ühekordse väljamaksena** või sõlmida tähtajaline pensionileping.

Lävendid	Võimalused
kuni 10 rahvapensioni määra	<ul style="list-style-type: none"> - Võtta raha ühekordse väljamaksena Fondist välja - Leppida Fondivalitsejaga kokku fondipension - Sõlmida tähtajaline pensionileping - Sõlmida pensionileping, kuid kindlustusseltsil on õigus lepingu sõlmimisest keelduda
üle 10-kordse rahvapensioni määra, alla 50-kordse rahvapensioni määra	<ul style="list-style-type: none"> - Leppida Fondivalitsejaga kokku fondipension - Sõlmida tähtajaline pensionileping - Sõlmida pensionileping, kuid kindlustusseltsil on õigus lepingu sõlmimisest keelduda
50-700 rahvapensioni määra	<ul style="list-style-type: none"> - Sõlmida pensionileping <p>Ühekordsed väljamaksed ja fondipensioni kokkuleppimine pole lubatud</p>
üle 700 rahvapensioni määra	<ul style="list-style-type: none"> - Sõlmida pensionileping - 700-kordsele rahvapensioni määrale vastavat kindlustusmakse summat ületava osa ulatuses jätta osakud pensionikontole, leppida kokku fondipension, võtta raha ühekordse väljamaksena välja, kui vastavad tingimused on täidetud või sõlmida tähtajaline pensionileping

Osakute tagasivõtmine pensionilepingu sõlmimisel

Pensionileping on investori ja kindlustusandja vahel sõlmitud kohustusliku kogumispensioni kindlustusleping, mille alusel kindlustusandja kohustub tegema investorile pensionimakseid kuni tema surmani ning investor kohustub kindlustusandjale tasuma kindlustusmakse. Teatud seaduses sätestatud tingimustel võib pensionilepingu sõlmida ka tähtajalisena.

Pensionilepingu sõlmimiseks esitab investor avalduse kindlustusandjale, kes selgitab välja investori nõudmised lepingule, sh pensionimaksete tegemise tingimused, ning teeb investorile õigusaktidele vastava pakkumise. Kindlustusandja poolt tehtud pakkumusega nõustumisel ja selle allkirjastamisel investori poolt edastab kindlustusandja Registripidajale vastava avalduse kindlustusmakse ülekandmiseks. Avalduse vastuvõtmisega Registripidaja poolt loetakse pensionileping sõlmituks. Kui investor ei ole määranud teisiti, võetakse pensionilepingu sõlmimisel tagasi kõik investorile kuuluvad Osakud ning neile vastava summa eest tehakse kindlustusandjale ühekordne kindlustusmakse. Osakutele vastav summa saadakse tagasivõetavate osakute arvu ja nende puhasväärtuse korrutamisel. Kindlustusandja väljastab investorile pärast kindlustusmakse laekumist viivitamata pensionilepingu poliisi. Osakute tagasivõtmisel kogumispensioni kindlustuslepingu

sõlmimiseks investorile väljamakseid ei tehta. Pensionilepingu kindlustusmaksed ning pensionimaksed poliisil ja lepingupoolte allkirjastatud pensionilepingu pakkumusel võivad erineda osas, mis tuleneb pensionilepingu sõlmimise ja kohustusliku pensionifondi osakute tagasivõtmise vahelisel ajal toimunud osakute arvu või väärtuse muutusest.

Kindlustusandja on kohustatud pensionilepingu sõlmima, kui investor on jõudnud vanaduspensioniiikka. Kindlustusandja ei ole kohustatud pensionilepingut Investoriga sõlmima summas, mis on väiksem kui 50-kordne rahvapensioni määr.

Investoril on õigus sõlmida mitu pensionilepingut ja jaotada kõik talle kuuluvad pensionifondide osakud või vähemalt 700-kordsele rahvapensioni määrale vastavad pensionifondi osakud sõlmitavate pensionilepingute vahel. Kui viimase pensionilepingu sõlmimise või täiendava kindlustusmaksed tasumise seisuga on investoril juba üks või mitu pensionilepingut, mille kindlustusmaksed summa vastab vähemalt 700-kordsele rahvapensioni määrale, võib investor ülejäänud kohustuslike pensionifondide osakud jätta oma pensionikontole, sõlmida õigusaktides sätestatud tingimustel pensionileping tähtajalisena, leppida kokku fondipension või esitada õigusaktides sätestatud juhul avaldus ühekordseks väljamakseks. Kui investor kasutab nimetatud õigust, tuleb pensionilepingu sõlmimisel määrata, milliste kohustuslike pensionifondide osakud võetakse tagasi kindlustusmaksed tasumiseks.

Esimene pensionimakse tehakse pensionilepingu esimesel pensioniaastal, kui pensionilepingu sõlmimisel pole kokku lepitud pensionimaksed edasilükkamises. Pensionimakseid tehakse pensionilepingu alusel perioodiliselt, võrdsete summadena, vähemalt kord kolme kuu tagant ning pensionimaksed summad võivad erineda üksnes tulenevalt kindlustusandja poolt jaotatavast tehnilisest kasumist, kui pole sõlmitud muutuvate pensionimaksedega pensionilepingut. Pensionimakseid tehakse investori ja kindlustusandja vahel kokkulepitud kuupäeval, mis peab jääma ajavahemikku kalendrikuu 10. kuupäevast kuni 15. kuupäevani. Pensionilepingu võib õigusaktides sätestatud tingimustel sõlmida ka investeerimisriskiga, tähtajalise, ühise või garantiiperioodiga pensionilepinguna.

Kui investori pensionikontol on pärast pensionilepingu sõlmimist Osakuid, on investoril õigus sõlmida uus pensionileping või esitada kindlustusandjale avaldus täiendava kindlustusmaksed tasumiseks allesolevate Osakute ulatuses.

Fondipension

Fondipension on investori ja Fondivalitseja vahel kokku lepitud kava, mille alusel tehakse investorile Fondist perioodilisi väljamakseid kuni fondipensioni lõppemiseni. Fondipension hõlmab kõiki kohustuslike pensionifonde, mille osakuid investor omab ja mille tagasivõtmine pole õigusaktide kohaselt keelatud.

Investoril on õigus leppida kokku fondipension, kui talle kuuluvate kohustuslike pensionifondide osakute koguväärtus on enne esimese pensionilepingu sõlmimist väiksem kui 50-kordne rahvapensioni määr. Fondipensioni kokkuleppimiseks esitab investor kontohaldurile või Registripidajale vormikohase fondipensioni avalduse. Fondipensioni kokkuleppimisel määrab investor selle arvestusliku kestuse aastates ning väljamaksed sageduse kuudes, kvartalites või pensioniaastates. Pärast fondipensioni kokkuleppimist on investoril õigus, esitades selleks oma kontohaldurile või Registripidajale vormikohase avalduse, õigusaktides sätestatud korras fondipensioni muuta või see lõpetada.

Investorile fondipensioni väljamakse tegemisel võetakse kokku lepitud arv kohustuslike pensionifondide osakuid tagasi ning neile vastava summa eest tehakse väljamakse. Osakute tagasivõtmise ja investorile väljamakse tegemise korraldab Registripidaja. Nimetatud summa saadakse tagasivõetavate kohustuslike pensionifondide osakute arvu ja nende puhasväärtuse korrutamisel. Fondipensioni väljamaksed aluseks olev osakute arv leitakse iga kord enne väljamakse tegemist, võttes arvesse kõiki investori pensionikontol vahepeal aset leidnud muutusi. Investorile tehakse väljamakseid vastavalt õigusaktides sätestatud osakute piirmääradele.

Kui investor omandab kohustusliku pensionifondi osakuid pärast fondipensioni kokkuleppimist, võetakse täiendavalt omandatud osakud arvesse järgmise väljamakse tegemisel väljamaksed aluseks olevate osakute arvu leidmisel.

Ühekordne väljamakse Fondist

Kui investorile kuuluvate kohustuslike pensionifondide osakute koguväärtus on võrdne 10-kordse rahvapensioni määraga või on sellest väiksem, on investoril õigus nõuda kõigi kohustuslike pensionifondide osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa ühekordset ehk korraga väljamaksmist.

Ühekordse väljamakse saamiseks Fondist esitab investor kontohaldurile või Registripidajale õigusaktides sätestatud andmetega ühekordse väljamakse avalduse.

Pärast ühekordse väljamakse saamist omandatud Osakute tagasivõtmiseks on investoril õigus olenevalt osakute koguväärtusest esitada nende osakute osas kas uus avaldus ühekordse väljamakse saamiseks, leppida kokku fondipension või sõlmida pensionileping. Kui investoril pensionikontol on kohustusliku kogumispensioni makse tasumise kohustuse lõppemisele järgneva aasta 1. aprilli seisuga kohustusliku pensionifondi osakud, mille koguväärtus on võrdne kümnekordse rahvapensioni määraga või on sellest väiksem, korraldab Registripidaja ühe kuu jooksul nende osakute tagasivõtmise ja teeb investorile vastavas summas ühekordse väljamakse.

Ühekordse väljamakse teeb ning kohustusliku pensionifondi osakute tagasivõtmise korraldab Registripidaja vastavalt esitatud avaldustele vastava avalduse esitamisele järgneva kuu, kvartali viimase kuu või pensioniaasta viimase kuu 15. kuni 20. kuupäevani, lähtudes õigusaktidest ning Registripidaja, Fondivalitseja ja Depositooriumi vahel sõlmitud kolmepoolsest lepingust. Ühekordse väljamakse tegemisel võetakse aluseks kohustusliku pensionifondi osakute puhasväärtus nende tagasivõtmise päeval.

Osakute pärimine

Osakud on päritavad. Osakute pärimiseks tuleb kontohaldurile esitada õigusaktides ette nähtud vormis **avaldus päritud Osakute tagasivõtmiseks või kandmiseks pensionikontole** ja pärimistunnistus. Fondi osakuid saavad pärida üksnes füüsilised isikud.

Kohustatud isikust pärijal on üks kord ühe aasta jooksul, alates talle pärimistunnistuse väljastamisest, õigus esitada avaldus kõigi päritud Osakute tagasivõtmiseks või kandmiseks oma pensionikontole. Kui pärija ei ole nimetatud tähtaja jooksul Osakute tagasivõtmise või oma pensionikontole kandmise avaldust esitanud, on tal õigus nõuda kümne aasta jooksul, alates pärandi avanemisest, üksnes päritud osakute kandmist oma pensionikontole.

Kui osakute pärijaks on isik, kes ei ole kohustatud isik kogumispensionide seaduse mõistes, on tal õigus nõuda osakute tagasivõtmist üks kord kümne aasta jooksul, alates pärandi avanemisest.

Osakute väljalaske ja tagasivõtmise peatamine

Fondivalitseja peab peatama Osakute väljalaskmise või tagasivõtmise, kui väljalaskmine või raha väljamaksmine kahjustaks oluliselt osakuomanike huve või Fondi korrapärasalt valitsemist. Osakute väljalaskmise peatamisel säilitab Registripidaja nende Osakute omandamiseks laekunud vahendid õigusaktides sätestatud korras.

Fondivalitseja võib Finantsinspektsiooni loal (v.a õigusaktidega sätestatud juhud) peatada Osakute tagasivõtmise, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- Fondi kontodel olevast rahast ei piisa Osakute tagasivõtmishinna väljamaksmiseks;
- Fondi väärtabereid või muud vara ei ole võimalik viivitamata müüa;
- Fondi vara puhasväärtuse arvutamine on takistatud.

Osakute tagasivõtmise peatamise korral võib Osakuid välja lasta üksnes õigusaktides sätestatud juhtudel.

Fondivalitseja teavitab Osakute väljalaskmise või tagasivõtmise peatamisest Veebilehel.

Fondiga seotud tasud ja kulud

Osakuid saab omandada väljalaskmishinnaga, milleks on Osaku puhaskväärtus. Osakuid võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga, milleks on Osaku puhaskväärtus.

Tasud, mis arvestatakse maha investori paigutatud rahasummast	
Osakute väljalaskmistasu	Puudub
Osakute tagasivõtmistasu	Puudub
Tasud, mis arvestatakse Fondi varast maha enne Fondi puhaskväärtuse arvutamist	
Valitsemistasu (arvutatakse Fondi aktive turuväärtuselt)*	0,49% aastas
Fondi arvel tehingu tegemisega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud (nt teenus-, tehingu-, maakleritasud, raha ja väärtpaberite ülekandetasud, märkimis-, börsi-, registreerimistasud, riigilõivud, kontode hooldustasud) ning tehingu vastaspoolega seotud analüüsikulud	Teenuse osutaja hinnakirja kohaselt
Fondi arvel laenu võtmisega seotud kulud (sh repo- ja pöördrepo tehingutega ning muude väärtpaberite laenamise tehingutega seotud kulud)	Teenuse osutaja hinnakirja kohaselt
Muud Fondi valitsemisega seotud tasud ja kulud (Fondi investeringutega seotud õigusabi kulud (nt kohtukulud), likvideerimiskulud, Fondi investeringutega seotud maksud (nt soodsama maksustamise taotlemisega seotud kulud), lõivud ning intressikulud (sh hoiuste ja muude püsitud investeringute negatiivse intressiga seotud kulud, v.a depoteenuse raames Fondi deponooriumi kontol hoiuste ja raha hoidmise kulud, mis on kaetud deponooriumile makstava depootasuga), Fondi aruandluse auditeerimise kulud, Fondi varaga seotud õiguste realiseerimisega seotud kulud)	Teenuse osutaja hinnakirja kohaselt või vastavalt realselt kantud kuludele

* Valitsemistasu arvestatakse Fondi aktive turuväärtusest maha iga päev ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel kuupäeval. Valitsemistasu arvestatakse baasil: tegelik päevade arv perioodis jagatud tegelik päevade arv aastas (*actual/actual*). Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule.

Fondi arvel makstavad tasud ja kulud ei või aastas ületada 2% Fondi aktive aasta keskmisest turuväärtusest.

Kõik muud Fondi valitsemisega seotud tasud ja kulud, nagu nt depootasu, registritasu, õigusaktide alusel tehtavad Tagatisfondi pensionikaitse osafondi osamaksud ja Finantsinspeksiooni järelevalvetasu, kannab Fondivalitseja. Fondivalitseja poolt makstava depootasu määr on 0,06%, kuid minimaalselt 12 000 eurot aastas⁵ (sisaldab käibemaksu, arvutatakse Fondi vara turuväärtuselt).

Omandatavate fondide valitsemistasu piirmäär

Fondi varasse omandatava investeerimisfondi valitsemistasu kehtiv määr ei tohi olla kõrgem kui 3% omandatava fondi vara turuväärtusest aastas. Juhul, kui investeeritakse sellisesse fondi, mis arvestab valitsemistasu investorite poolt võetud investeerimiskohustuse väärtusest, siis ei tohi sellise fondi valitsemistasu piirmäär olla kõrgem kui 3% investeerimiskohustuse suuruselt. Juhul, kui omandatav fond võtab lisaks valitsemistasule fondi tulemustest sõltuvat edukustasu, siis ei tohi need tasud kokku ületada 6% fondi varade turuväärtusest aastas. Kui Fondile tagastatakse osa valitsemistasust või edukustasust, siis arvestatakse omandatud fondi valitsemistasu vastavas ulatuses väiksemana.

⁵ Miinimumtasu ei arvestata Fondi esimesel tegevusaastal.

Info Fondi kohta

Fondivalitseja asukohas ja Veebilehel on võimalik tutvuda järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) Tingimused;
- 2) Fondi viimane aastaaruanne;
- 3) Prospekt ja investorile esitatav põhiteave;
- 4) Fondivalitseja kontaktandmed;
- 5) Fondi vara investeerimisega tegelevate isikute nimed;
- 6) Depositooriumi nimi ja kontaktandmed;
- 7) andmed Fondivalitseja osaluse suuruse kohta Fondis;
- 8) Fondivalitseja sisereeglid Fondi vara ja Osakute puhasväärtuse määramiseks.

Ülalnimetatud dokumentide ja andmetega on võimalik Fondivalitseja asukohas tutvuda igal Pangapäeval kl 10.00-16.00. Punktides 1-3 nimetatud dokumentide ära kirja annab Fondivalitseja Osakute omandajale või osakuomanikule viimase nõudmisel tasuta. Fondi aastaaruanne koostatakse ja avaldatakse nelja kuu jooksul pärast Fondi majandusaasta lõppemist.

Osakute puhasväärtus ning väljalaskmis- ja tagasivõtmishinnad avaldatakse Fondivalitseja Veebilehel igal Pangapäeval pärast puhasväärtuse arvutamist hiljemalt kl 12.00. Fondivalitseja võib eelnimetatud infot avaldada ka muudel veebilehtedel või meediaväljaannetes.

Fondivalitsejal on õigus saata talle teadaoleval investori posti- või e-posti aadressil teateid ja raporteid Fondi kohta.

Fondi Tingimuste ja Prospekti muutmine

Tingimuste muutmise otsustab Fondivalitseja juhatus omal äranägemisel, sealhulgas võidakse muuta ka olulisi tingimusi, mis puudutavad näiteks Osakust tulenevaid olulisi õigusi. Pärast muudatuste Finantsinspeksioonis kooskõlastamist või muudetud Tingimuste Finantsinspeksioonile esitamist avaldab Fondivalitseja muudetud Tingimused ning õigusaktidega nõutud teated Veebilehel. Muudatused, mis tuleb Finantsinspeksioonis kooskõlastada, jõustuvad 1. jaanuarile või 1. maile järgneval tööpäeval või 1. septembril või sellele järgneval tööpäeval (kui 1. september pole tööpäev), kuid mitte enne 100 kalendripäeva möödumist vastava teate avaldamisest. Muud Tingimuste muudatused jõustuvad üldjuhul ühe kuu möödumisel vastava teate avaldamisest.

Fondi Tingimused on üles ehitatud selliselt, et aktsiariskiga investeringute osakaal langeb Fondi varas automaatselt vastavalt Prospekti osas „Elutsüklistrateegia tutvustus“ kirjeldatule. Fondivalitseja ei muuda Tingimusi kirjeldatud aktsiariskiga investeringute osakaalu muutuse jõustumiseks.

Prospekti muutmise otsustab Fondivalitseja juhatus, sealhulgas võidakse muuta olulisi tingimusi, mis puudutavad näiteks Fondi investeerimispoliitikat. Muudetud Prospekti avaldab Fondivalitseja Veebilehel ning see jõustub üldjuhul kohe pärast avalikustamist või oluliste muudatuste korral sama tähtaja möödumisel, mis kehtib Finantsinspeksioonis kooskõlastatavatele Tingimuste muudatustele.

Fondi lõpetamine

Fond on moodustatud tähtajalisena, mis tähendab, et Fondi lõpptähtaja saabumisel (sihtinvestorite pensioniea saabumisel) lõpetab Fond tegevuse. Fond lõpetab tegevuse ühinemise teel: Fondivalitseja ühendab Fondi oma valitsetava konservatiivse pensionifondiga (Swedbank Pensionifondiga K1) aastal 2066. Juhul, kui Fondi varade turuväärtus on langenud 2060. aasta alguseks või langeb aastatel 2060-2065 alla kahe miljoni euro, võib Fondivalitseja Fondi lõpetada (ühendada) ka aastatel 2060-2065. Ühinemiseks on vajalik Fondivalitsejal taotleda Finantsinspeksioonilt ühinemisluba. Loa saamise järgselt lastakse ühinemisel Fondi investoritele välja selline kogus Swedbank Pensionifondi K1 osakuid, mille puhasväärtus vastab investorile kuulunud Fondi Osakute puhasväärtusele. Ühinemisel ei tehta investorile väljamakseid rahas, Fondi Osakud tühistatakse ning Fond loetakse seejärel likvideerituks.

Finantsinspeksiooni loal võib Fondivalitseja anda Fondi valitsemise kokkuleppel teise fondivalitsejaga temale üle. Kui Fondivalitseja õigus Fondi valitseda lõpeb (nt Fondivalitseja tegevusloa kehtetuks tunnistamisel) ja Fondi valitsemist ei anta üle teisele fondivalitsejale, läheb Fondi valitsemine üle tema deponooriumile. Fondi lõpetamise võib otsustada üksnes juhul, kui Fondi valitsemise üleandmine teisele fondivalitsejale õigusaktides sätestatud korras ei ole olnud võimalik.

Fond lõpetatakse likvideerimismenetlusega ning selleks peab Fondivalitseja või muu õigusaktides nimetatud isik taotlema Finantsinspeksioonilt likvideerimisloa. Pärast loa andmise otsusest teadasaamist avaldab Fondivalitseja likvideerimisteate. Likvideerimismenetlus algab likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast ning lõpeb likvideerimisaruande esitamisega vastavalt õigusaktides sätestatule. Fond loetakse likvideerituks likvideerimisaruande esitamisest arvates.

Fondi likvideerimisel võõrandab likvideerija Fondi vara, nõuab sisse Fondi võlad ja rahuldab Fondi võlausaldajate nõuded. Fondi likvideerimise käigus võib Fondivalitseja teha Fondi arvel üksnes tehinguid, mis on vajalikud Fondi likvideerimiseks. Iga investor omandab likvideerimisel järele jäänud raha jaotamisel tema osale vastava arvu tema poolt valitud või valiku tegemata jätmise korral Osakute registripidaja poolt õigusaktide alusel kindlaks määratud või loositud uue kohustusliku pensionifondi osakuid. Fondi arvel võib katta üksnes Fondi likvideerimise tegelikke kulusid, mis ei või ületada 2% Fondi varade puhasväärtusest Fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmise päeva seisuga, välja arvatud juhul, kui likvideerimise otsuses on esitatud täiendavate likvideerimiskulude suurus ja põhjendus.

Fondivalitseja

Üldandmed

Swedbank Investeeringifondid AS (aktsiakapital 3 004 800 eurot, registrikood 10194399), asukoht Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti Vabariik, asutatud Eesti Vabariigi õigusaktide alusel 21.10.1994 investeerimisfonde valitseva äriühinguna. Swedbank Investeeringifondid AS-il on 05.04.2002 Finantsinspektsiooni poolt väljastatud Fondivalitseja tähtajatu tegevusluba F-4/0009, mis annab õiguse investeerimisfondide (sh kohustuslike ja vabatahtlike pensionifondide) ja väärtpaberiportfellide valitsemiseks. Swedbank Investeeringifondid AS-i 100% aktsiate omanik on Swedbank Robur AB.

Fondivalitseja tegevus peab vastama õigusaktidele, Fondivalitseja põhikirjale, Tingimustele ning lähtuma Fondi osakuomanike parimatest huvidest.

Fondivalitsejal on õigus Fondi vara käsutada ja vallata ning muud sellest tulenevad õigused. Fondivalitseja teeb Fondi valitsemisel tehinguid oma nimel ja Fondi arvel. Fondivalitseja valitseb Fondi vara lahus omaenda varast ja Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste investeerimisfondide varast ja varakogumitest. Fondivalitsejal on kohustus esitada Fondi või Fondi investorite nõuded Depositooriumi või kolmanda isiku vastu, kui nimetatud nõuete esitamata jätmine toob või võib tuua kaasa kahju tekkimise Fondile või selle kaudu Fondi investoritele. Fondivalitseja ei ole kohustatud esitama nimetatud nõudeid, kui Fond või Fondi investorid on nõuded juba esitanud või kui kahju on väikese ulatusega (kuni 0,5% Fondi vara väärtusest) või selle nõude esitamisega kaasnevad ebaproportsionaalsed kulud.

Nõukogu

Natalie Falkman – Swedbank Robur Fonder AB fondijuht.

Adam Wastå – Swedbank Robur AB finantsjuht.

Robert Kitt – Swedbank AS peadirektor.

Kaie Metsla – Swedbank AS eraisikute panganduse divisjoni direktor.

Andrus Alber – OÜ Finora Capital juhatuse esimees ja Eesti Eelarvenõukogu liige.

Andres Trink – AS Merko Ehitus juhatuse esimees.

Inger Lind – Swedbank Robur Fonder AB jurist.

Juhatus

Kristjan Tamla – juhatuse esimees alates 2014. aastast.

Meelis Hint – juhatuse liige alates 2010. aastast.

Teised Fondivalitseja poolt valitsetavad fondid

Swedbank Pensionifond K1 (Konservatiivne strateegia)

Swedbank Pensionifond K2 (Tasakaalustatud strateegia)

Swedbank Pensionifond K3 (Kasvustrateegia)

Swedbank Pensionifond K4 (Aktsiastrateegia)
 Swedbank Pensionifond V1 (Tasakaalustatud strateegia)
 Swedbank Pensionifond V2 (Kasvustrateegia)
 Swedbank Pensionifond V3 (Aktsiastrateegia)
 Swedbank Fondifond 30 (Tasakaalustatud strateegia)
 Swedbank Fondifond 60 (Kasvustrateegia)
 Swedbank Fondifond 100 (Aktsiastrateegia)
 Swedbank Venemaa Aktsiafond
 Swedbank Ida-Euroopa Aktsiafond

Fondivalitseja ülesannete edasiandmine

Fondivalitseja võib õigusaktidega sätestatud ulatuses ja korras kolmandatele isikutele edasi anda kõiki Fondi valitsemisega seotud tegevusi, sealhulgas Fondi vara investeerimine ja Fondi vara investeerimisega seotud riskide juhtimine, Fondi administreerimine ning Fondi pakkumine. Ülesannete edasiandmine kolmandale isikule ei vabasta Fondivalitsejat vastutusest seoses Fondi valitsemisega.

Fondivalitseja on kolmandatele isikutele edasi andnud järgmised ülesanded:

Osaliselt Fondi vara investeerimine (investeerimisotsuste tegemise osas Fondi vara paigutamisel)	Swedbank Robur Fonder AB, reg nr 556198-0128, SE-105 34 Stockholm, Rootsi (välisriigis registreeritud fondivalitseja, allub Rootsi Finantsinspektsiooni järelevalvele)
Fondi pakkumine	Swedbank AS
Fondi vara arvestuse pidamine ning Fondi raamatupidamise korraldamine	Swedbank Robur Fonder AB ja Swedbank Robur AB, reg.nr. 556110-3895, SE-105 34 Stockholm, Rootsi
Investoritele vajaliku teabe edastamine ja muu klienditeenindus, sh Fondi investorite kaebuste lahendamine	Swedbank AS AS Pensionikeskus
Fondi vara hindamine ja selle puhasväärtuse kindlaksmääramine, sh Fondi vara kohta teabe ja aruannete esitamine	Swedbank Robur Fonder AB ja Swedbank Robur AB
Fondi tegevuse õigusaktidele vastavuse jälgimine, sh asjakohase sisekontrolli süsteemi rakendamine Fondi suhtes	Osaliselt edasi antud Swedbank AS-ile ja Swedbank Robur Fonder AB-le
Osakute registri pidamise korraldamine	AS Pensionikeskus
Fondi tulu arvestamine	Swedbank Robur Fonder AB ja Swedbank Robur AB
Osakute väljalaskmine ja tagasivõtmine	AS Pensionikeskus (vajadusel koostöös Depositooriumi ja kindlustusandjaga)
Osakute väljalaskmise ja tagasivõtmisega ning vara valitsemisega seotud arvelduste korraldamine, sh vajalike tõendite väljastamine	Swedbank AS AS Pensionikeskus
Fondiga seotud dokumentide säilitamine	Swedbank Robur Fonder AB ja Swedbank Robur AB

Fondivalitseja tasustamispoliitika

Fondivalitseja töötajate tasustamispoliitika põhimõtted on sätestatud Swedbank Grupi tasustamispoliitikas ning Fondivalitseja tasustamisreeglites ja need kirjeldavad nii põhitasu (kindlaksmääratud kuine tasu) kui ka muutuva tasu maksmisele kohalduvaid reegleid. Tasustamispoliitika põhimõtted kinnitab Fondivalitseja nõukogu. Fondivalitsejas ei ole loodud töötasukomiteed. Fondivalitseja töötajate kogu töötasu koosneb põhitasust ning muutuvasst tasust, mida makstakse Swedbank grupi emaettevõtte Swedbank AB aktsiate kujul. Kogu töötasu põhineb tööturu tingimustel ja on kujundatud nii, et saavutada mõistlik tasakaal töötasu muutuivate ja püsivate osade vahel. Fondivalitseja tasustamise põhimõtete täielik kirjeldus on esitatud Veebilehel (www.swedbank.ee/fondid), dokumendis „Oluline info“. Investori taotluse korral tehakse Fondivalitseja tasustamispoliitika paber kandjal tasuta kättesaadavaks Fondivalitseja asukohas.

Depositoorium ja osakute register

Depositoorium

Fondi depositoorium on Swedbank AS, asutatud 07.01.1992, registrikood 10060701, asukoht Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti Vabariik. Swedbank AS-il on tähtajatu krediitdinasutuse tegevuslitsents EP-13PO, mille on 26.01.1993 väljastanud Eesti Panga nõukogu ning mille alusel ta osutab mitmesuguseid pangandus- ja investeerimisteenuseid. Depositoorium hoiab Fondi vara ja kontrollib, kas tehingud, mis Fondivalitseja Fondi arvel teeb, on vastavuses kehtivate õigusaktide ning Fondi Tingimustega. Depositoorium rakendab oma kohustuste täitmisel tavapäraselt nõutavat hoolsust ning teeb kõik mõistlikult vajaliku, et tagada investorite huvide kaitse.

Depositooriumil on depoolepingu kohaselt õigus sõlmida Fondi vara hoidmiseks, sellega arveldamiseks ja muude ülesannete edasiandmiseks lepinguid kolmandate isikutega. Selliste isikute valikul ja ka edaspidi peab Depositoorium rakendama vajalikku hoolsust, et tagada vastava kolmanda isiku usaldusväärsus ning veenduda, et vastava kolmanda isiku organisatsiooniline ja tehniline tase ning finantsseisund võimaldavad tal täita oma kohustusi.

Isikute nimekiri, kellele Depositoorium on vara hoidmise ülesandeid edasi andnud (seisuga 03.01.219):

Globaalne	JPMorgan Chase Bank N.A., London Branch
Välisriigi fondid	Swedbank Robur Fonder AB

Depositoorium vastutab Fondile või investorile tekkinud kahju eest, mille põhjuseks on Depositooriumi või kolmanda isiku, kellele depositooriumi ülesanded on edasi antud, poolt hoitava vara kaotsimine või asjaolu, et Depositoorium ei ole rakendanud vajalikku hoolsust kohalduvates õigusaktides sätestatud kohustuste täitmisel. Depositooriumi vastutus on välistatud Tingimustes sätestatud ulatuses.

Depositooriumi tegevusega Fondi vara hoidmisel ning muude Fondi varadega seotud kohustuste täitmisel võib kaasnedu erinevaid huvide konflikte. Fondivalitseja ning Depositoorium kuuluvad samasse konsolideerimisgruppi ning sellest tulenevalt võivad tekkida huvide konfliktid Depositooriumi ning Fondi vahel. Swedbank AS võib, tulenevalt oma tegevusprofiilist, osutada Fondile ja/või Fondivalitsejale teatud juhtudel lisaks depooteenusele ka teisi teenuseid ning sellega seondult võib tekkida huvide konflikti olukordi Swedbank AS-i erinevaid teenuseid osutavate allüksuste vahel. Depositoorium võib osutada depoo- ning varade hoidmise teenuseid ka teistele klientidele ning sellest tulenevalt võib tekkida huvide konflikt Fondi ning Depositooriumi teiste klientide vahel. Lisaks võivad kaasnedu teatud huvide konfliktid Depositooriumi ülesannete edasiandmisega, näiteks juhul, kui ülesanded on edasi antud Depositooriumiga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale ettevõttele. Võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks ja maandamiseks on Depositoorium kehtestanud sisereeglid ja -piirangud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, lisaks on Fondivalitseja ja Depositooriumi juhtimisstruktuur organiseeritud selliselt, et see võimaldaks Fondivalitsejal ning Depositooriumil oma ülesannete täitmisel tegutseda sõltumatult ning Osakuomaniku parimatest huvidest lähtuvalt.

Fondi osakuomaniku taotlusel esitatakse talle ajakohastatud teave Depositooriumi teenuste osutamisel tekkida võivate huvide konfliktide ning kolmandate isikute kohta, kellele Depositooriumi on varade hoidmise ülesanded edasi andnud.

Osakute register

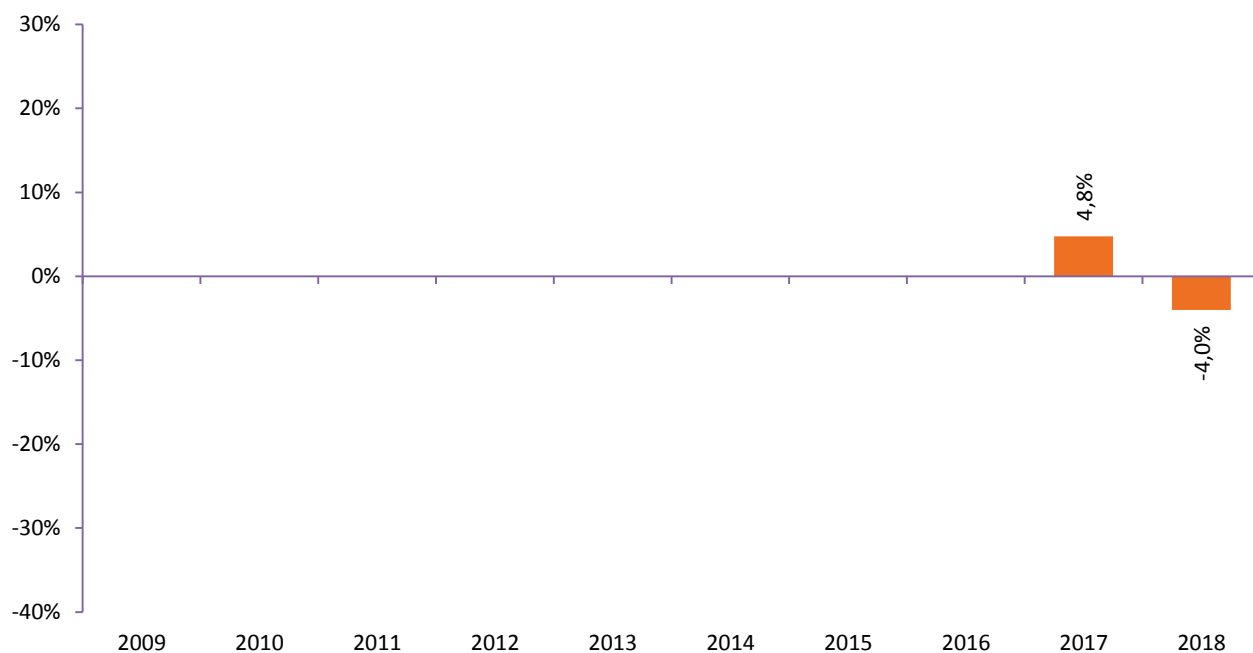
Vastavalt õigusaktides sätestatule registreeritakse Osakud elektroonilises vormis Registripidaja poolt peetavas pensioniregistris. Osaku omamist tõendab kanne registris. Registripidaja poolt Osakute registri pidamist reguleerivad õigusaktid. Registriandmete töötlemine toimub elektroonilise andmetöötluse teel.

LISA 1: fondi eelmiste perioodide tootlus

Järgnevas tabelis on näidatud Fondi keskmine aastane kumulatiivne tootlus (31.12.2018 seisuga):

2 aastat	3 aastat	5 aastat	10 aastat	moodustamisest alates
0.3%	-	-	-	0,8

Järgneval joonisel esitatud Fondi eelnevate kalendriaastate tootlused on arvatud vastava kalendriaasta kohta Fondi vara puhasväärtuse alusel euros. Väljalaskmis- ja tagasivõtmistasusid ei ole arvesse võetud.

NB! Fondi varasem tootlus ei tähenda lubadust ega viidet Fondi järgmiste perioodide tootluse kohta.